



Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 4, MD-2012, IDNO 1013620006757
E-mail:info@aopd.md; Tel: +373 79222505 www.aopd.md, www.incluziune.md

Nr.100 Data 30.12.2021

Comisia Parlamentară protecție socială, sănătate și familie

Ministerul Sănătății Republicii Moldova

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova, este o platformă națională a organizațiilor societății civile (53 OSC-uri), care monitorizează respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități.

Asociația Keystone Moldova, membru AOPD, a realizat cercetarea sociologică "Accesul populației generală și al grupurilor vulnerabile la servicii de sănătate în perioada pandemică"¹, cu suportul finanic al Fundației SOROS Moldova.

Scopul cercetării a ținut identificarea accesului la servicii de sănătate esențiale, inclusiv legate de COVID-19, al populației generale și al grupurilor vulnerabile (persoane cu dizabilități, persoane cu diabet, persoane cu risc sporit de infectare cu HIV, persoane în servicii de îngrijire paliativă) din Republica Moldova.

Rezultatele cercetării au scos în evidență faptul că persoanele cu dizabilități, deși se confruntă cu mai multe probleme de sănătate decât populația generală:

- accesul mai redus la serviciile de sănătate din multiple cauze;
- lipsa tratamentului necesar în localitățile de bazină și necesitatea de a se deplasa în centrele raionale sau în orașele mari;
- veniturile reduse și neacoperirea unor medicamente importante de către Compania Națională de Asigurări în Medicină;
- accesibilitatea informației în funcție de diferite tipuri de dizabilitate nu este asigurată;
- accesibilitatea redusă a infrastructurii serviciilor de sănătate, manifestată prin intrări inaccesibile, clădiri cu etaje fără ascensoare, veceuri neadaptate tuturor persoanelor;

¹ <https://www.keystonemoldova.md/wp-content/uploads/sites/4/2021/12/Acces-la-servicii-de-sanatate-in-perioada-pandemica.pdf>

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 4, MD-2012, IDNO 1013620006757
E-mail:info@aopd.md; Tel: +373 79222505 www.aopd.md, www.incluziune.md

- dotarea insuficientă a instituțiilor medicale cu echipamente și utilaj asistive (fotolii rulante, suporturi pentru deplasare, cărje) etc.;
- dificultăți în identificarea și procurarea utilajului asistiv;
- dificultăți de deplasare la serviciile medicale (transport public inaccesibil, distanțe mari, imposibilitatea achitării serviciilor de taxi);
- dificultăți de comunicare cu prestatorii de servicii medicale care deseori nu cunosc nevoile persoanelor cu dizabilități. Persoanele cu deficiențe de auz continuă să se confrunte cu dificultăți în accesarea serviciului medical de urgență 112 și a medicului de familie din cauza nevoilor de suport pentru comunicare.

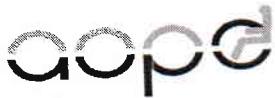
Cercetarea constată că Pandemia a accentuat și mai mult discrepanțele dintre accesul la sănătate al persoanelor cu dizabilități și al populației generale, în posida prevederilor legislației naționale² și politicilor de incluziune în proces de implementare³.

Ținând cont de procesele de planificare anuală și de elaborare a politicilor: Programul național de sănătate 2030, Programul național de sănătate mintală, solicităm includerea acțiunilor și bugetarea resurselor suficiente pentru îmbunătățirea accesul persoanelor cu dizabilități la servicii de sănătate:

- a) accesibilizarea infrastructurii instituțiilor medicale și asigurarea acestora cu utilaj asistiv în vederea acomodării rezonabile a persoanelor cu dizabilități locomotorii și senzoriale;
- b) Digitalizarea serviciilor medicale în vederea măririi accesului populației la aceste servicii . Accesibilizarea serviciilor medicale digitalizate în funcție de nevoie de accesare a persoanelor cu diferite tipuri de dizabilități.
- c) asigurarea persoanelor cu dizabilități senzoriale și intelectuale cu asistență necesară pentru intermedierea comunicării cu prestatorii de servicii medicale;
- d) capacitatea prestatorilor de servicii medicale în domeniul comunicării cu persoanele cu diferite tipuri de dizabilități;

² Legea 60 din 30.03.2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități
https://www.legis.md/cautare/getResults?lang=ro&doc_id=110494

³ Programul național de Incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017- 2022
https://www.legis.md/cautare/getResults?lang=ro&doc_id=101863



Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 4, MD-2012, IDNO 1013620006757
E-mail: info@aopd.md; Tel: +373 79222505 www.aopd.md, www.incluziune.md

- e) integrarea nevoilor de accesare a serviciilor medicale (transportul, medicamentele etc.) de către persoanele cu dizabilități sărace în serviciile de suport monetar;
- f) asigurarea persoanelor cu dizabilități cu echipamentele asistive în funcție de nevoi;
- g) Crearea serviciilor de echipă mobilă cu profil medical.
- h) Asigurarea medicală a membrilor de familie, care nu sunt angajate în cîmpul muncii pe motiv că îngrijesc de persoană cu dizabilități.
- i) Combaterea și prevenirea discriminării în instituțiile medicale a grupurilor vulnerabile de pacienți (persoane sărace, persoane cu dizabilități, persoane cu maladii cronice), prin informarea și instruirea personalului medical privind drepturile diferitelor grupuri de persoane, inclusiv la servicii medicale, instituirea unor mecanisme de combatere a discriminării la nivel de instituții medicale, promovarea mai activă a Liniei verzi a Ministerului Sănătății, penalizarea prestatorilor de servicii medicale pentru acțiuni de discriminare și stigmatizare;
- j) Crearea unui fond specializat pentru tratamentele copiilor cu boli rare;
- k) Modificarea cadrului de funcționare a serviciilor medicale pentru a permite prezența unei persoane de suport în cazul spitalizării persoanelor cu anumite tipuri de dizabilități (autism, Down, dizabilități fizice severe).
- l) asigurarea persoanelor cu dizabilități cu echipamente asistive în funcție de nevoi;
- m) implementarea serviciului de urgență 112 cu asigurarea accesibilității acestuia pentru persoanele cu dizabilități de auz;
- n) asigurarea la domiciliu a persoanelor cu dizabilități severe cu scutece, pansamente pentru răni trofice, unguente, alte consumabile);
- o) extinderea serviciilor de intervenție timpurie (inclusiv pentru copii cu TSA) pe întreg teritoriul republicii;
- p) îmbunătățirea accesului și serviciilor pentru persoanelor cu sănătate mintală în vederea prevenirii situațiilor de criză și altor situații în care persoanele necesită suport.

Cu respect,
Director executiv

Galina Climov

